

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल, २०१७

कक्षा - आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-4)

प्रश्नपत्रम् - 4

गुणाः - ७०

विषयः - वेदः

कोड - C.C.5.4.12

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - १२/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - जैमिनीयन्यायमाला, प्रथमाध्यायः

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ जैमिनीयन्यायमालायाः धर्मलक्षणाधिकरणमुपस्थापयत । १२
अथवा
जैमिनीयन्यायमालानुसारं वेदापौरुषेयत्वाधिकरणं प्रतिपादयत ।
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोरन्यतरस्य व्याख्या विधीयताम् । ०४
(१) मीमांसासागरः (२) वेदमधीत्य स्नायात्
- प्रश्नः - ३ अधोलिखितेषु द्वावेव शब्दौ जैमिनीयन्यायमालाविस्तराधारेण विशदी करणीयौ । ०४
(१) द्वादशलक्षणी (३) शब्दनित्यत्वम्
(२) पञ्चावयवाः (४) प्रभिन्नकमलोदरे मधूनि मधुकरः पिवति

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ४ जैमिनीयन्यायमालादिशा अर्थवादस्य प्रामाण्यं प्रतिपादयत । १२
अथवा
अष्टकादिस्मृतिवाक्यं धर्मे प्रमाणं न वा विचारयत ।
- प्रश्नः - ५ अधोलिखितयोरन्यतरस्य व्याख्यां कुरुतः । ०४
(१) स्मृतिमूलो हि सर्वत्र शिष्टाचास्ततोऽत्र च ।
अनुमेया स्मृतिः, स्मृत्या बाध्या प्रत्यक्षया तु सा ॥
(२) मन्त्रा उरु प्रथस्वेति किमदृष्टकहेतवः ।
यागेषूत पुरोडाशप्रथनादेश्च भासका ॥
- प्रश्नः - ६ अधोनिर्दिष्टेषु चतुर्णाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०४
(१) जैमिनीमतानुसारं धर्मलक्षणं किम्?
(२) प्रभाकरः कस्य मतस्य प्रतिष्ठापकः ?
(३) 'त्रिवृद्बहिष्पवमानमि'ति श्रुतौ त्रिवृच्छब्दस्य कोऽर्थः?
(४) जैमिनीयन्यायमालानुसारं कल्पः पौरुषेयः अपौरुषेयः वा ?
(५) 'एकोऽपि शब्दः सम्यग्ज्ञातः सुप्रयुक्तः स्वर्गे लोके कामधुग्भवतीति कीदृशं वाक्यं वर्तते?
(६) मन्त्रब्राह्मणयोर्कलहे कः बलवान् ?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्न: - ७ नामधेयप्रामाण्याधिकरणस्य विवेचनं यथाशास्त्रं कुरुत । ०८
अथवा
चित्राधिकरणस्य विषयवस्तु प्रस्तूयताम्।
- प्रश्न: - ८ एकस्य टिप्पणी कार्या । ०४
(१) उद्भिदाधिकरणम् ।
(२) 'प्रोक्षणीरासादये'ति ।
- प्रश्न: - ९ अधस्तनेषु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । ०३
(१) उद्भिदायागेन फलं किं श्रूयते?
(२) क्षेपिष्ठादेवता का ?
(३) नामधेयाधिकरणस्योदाहरणं किम्?
(४) सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः स्वाहेति मन्त्रेण कदा जुहोति ?
(५) 'वाजपेयेन स्वराज्यकामो यजेते'त्यत्र वाजपेयशब्देन किं विधीयते ?

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० श्रीमाधवाचार्यपादस्य परिचयो देयः । ०८
अथवा
प्रशंसाधिकरणं यथाशास्त्रं वर्णयत ।
- प्रश्न: - ११ एकस्य टिप्पणी कार्या । ०४
(१) सारूप्याधिकरणम् ।
(२) अक्ताः शर्करा उपदधाति ।
- प्रश्न: - १२ अधस्तनेषु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । ०३
(१) चातुर्मास्य यागस्य कानि चत्वारि पर्वाणि ?
(२) वैश्वदेवशब्दः किं नामधेयम् ?
(३) जात्यधिकरणस्योदाहरणं किम् ?
(३) जैमिनीयन्यायमालाविस्तरे कत्यध्यायाः ?
(४) जैमिनीयन्यायमालायाः कर्ता कः ?
